

VADEMECUM POLICJANTA

WSKAZÓWKI I KOMENTARZE OPRACOWANE PRZEZ WYKŁADOWCÓW CSP

SEKCJA OCHRONY INFORMACJI NIEJAWNYCH I KONTROLI

OCHRONA INFORMACJI NIEJAWNYCH W POLICJI

Głównym aktem prawnym, który określa zasady i organizację systemu ochrony informacji niejawnych w Polsce, jest ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228), zwana dalej „ustawą”, która zastąpiła regulację o tej samej nazwie z 1999 r.

Podstawową przyczyną uchwalenia nowej ustawy była konieczność dostosowania systemu ochrony informacji niejawnych w Polsce – w wielu aspektach przestarzałego i niefunkcjonalnego – do standardów aktualnie przyjętych przez NATO i Unię Europejską.

Ustawa wprowadziła szereg istotnych zmian. Szczególnie ważne dla praktyki ochrony informacji niejawnych w Policji są następujące z nich:

- 1) wieczyście niejawne są informacje o funkcjonariuszach i pracownikach wszystkich, w tym Policji, organów uprawnionych do czynności operacyjno-rozpoznawczych (dotychczas tylko tzw. służb specjalnych) oraz o osobach udzielających im w tym zakresie pomocy, z wyjątkiem danych zawartych w dokumentach podlegających przekazaniu do Instytutu Pamięci Narodowej;
- 2) naprzeciw potrzebom Centralnego Biura Śledczego KGP i Biura Spraw Wewnętrznych KGP w zakresie odrębnego usytuowania kancelarii tajnych wyszedł przepis o możliwości przetwarzania informacji niejawnych przez inne komórki organizacyjne niż kancelaria tajna;
- 3) Policja została zwolniona z pokrywania kosztów szkoleń prowadzonych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego dla kierowników jednostek organizacyjnych oraz pełnomocników ochrony i ich zastępców.

Ważne dla Policji są też nowe regulacje postępowań sprawdzających (dotyczą one także innych służb uprawnionych

do prowadzenia samodzielnych postępowań sprawdzających i kontrolnych: Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej, Straży Granicznej i Żandarmerii Wojskowej). Po pierwsze, wprowadzono tylko dwa rodzaje postępowań sprawdzających: zwykłe – do klauzuli „poufne” i poszerzone – do klauzul „tajne” i „ściśle tajne”, znosząc postępowanie sprawdzające do klauzuli „zastrzeżone”. Po drugie, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego prowadzi poszerzone postępowania sprawdzające wobec kierowników jednostek organizacyjnych Policji oraz pełnomocników ochrony i ich zastępców. Po trzecie, tak jak dotychczas, Policja będzie samodzielnie prowadzić wszystkie postępowania sprawdzające wobec funkcjonariuszy i pracowników oraz osób ubiegających się o przyjęcie do służby lub pracy w Policji; korzystną nowością jest przepis stanowiący, że w zakresie postępowań sprawdzających i kontrolnych przysługują Policji uprawnienia ABW, co oznacza zniesienie pośrednictwa ABW w uzyskiwaniu przez Policję szczególnych informacji o osobie sprawdzanej. Po czwarte, w postępowaniu sprawdzającym wprowadzono uprawnienie Policji do korzystania z niezbędnej pomocy innych instytucji, służb i organów. Uprawnienie to przysługiwało dotychczas wyłącznie służbom ochrony państwa. Po piąte, zawarto niekorzystny dla policjantów i pracowników Policji przepis o ważności poświadczeń bezpieczeństwa wydanych przez Policję tylko na czas służby lub pracy w Policji. Po szóste, odwołania od wydanych przez pełnomocników ochrony w Policji decyzji o odmowie wydania i cofnięciu poświadczeń bezpieczeństwa będą rozpatrywane przez Prezesa Rady Ministrów, a nie – jak dotychczas – przez Komendanta Głównego Policji¹.

Z punktu widzenia finansów Policji, równie istotne zmiany, w porównaniu do aktu prawnego wydanego na podstawie ustawy z 1999 r. regulującego organizację kancelarii tajnych w Policji, zostały wprowadzone zarządzeniem nr 2020 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie szczególnego sposobu organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych i innych niż kancelaria tajna komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za przetwarzanie materiałów niejawnych, sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych oraz doboru i stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego w Policji (Dz. Urz. KGP z 2011 r. Nr 1, poz. 5), które wydano na podstawie art. 47 ust. 3 ustawy.

Na podstawie art. 46 ust. 3 ww. zarządzenia, kierownik jednostki organizacyjnej może wyrazić zgodę na przechowywanie materiałów oznaczonych klauzulą „poufne” w niecertyfikowanej szafie metalowej.

Dzięki powyższej regulacji, kierownicy jednostek organizacyjnych Policji, po wyrażeniu powyższej zgody, zaoszczędzą na certyfikowaniu szaf metalowych służących do przechowywania materiałów niejawnych oznaczonych klauzulą „poufne”. Ten obowiązek wynika z art. 46 pkt 4 ustawy.

Należy nadmienić, że koszt certyfikacji jednej szafy metalowej wykonany przez Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie wynosi ok. 185 zł.

Na mocy ustawy zmianie uległo szereg ustaw – także ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1678, z późn. zm.). Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych wprowadziła zmianę brzmienia art. 14 ust. 5, art. 17 ust. 1 pkt 8, art. 27 ust. 1, art. 62 ust. 5 i art. 132 ust. 3 pkt 9 ww. ustawy.

Najnowszym aktem wykonawczym do ustawy jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie środków bezpieczeństwa fizycznego stosowanych do zabezpieczania informacji niejawnych (Dz. U. z 2012 r.

poz. 683). Przedmiotowe rozporządzenie reguluje kwestie wynikające z art. 47 ust. 1 pkt 1 i 3–6 ustawy, tj.:

- 1) podstawowe kryteria i sposób określania poziomu zagrożeń;
- 2) dobór środków bezpieczeństwa fizycznego odpowiednich do wskazanego poziomu zagrożeń;
- 3) rodzaje zagrożeń, które należy uwzględnić przy określaniu poziomu zagrożeń;
- 4) podstawowe elementy, które powinien zawierać plan ochrony informacji niejawnych;
- 5) zakres stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego;
- 6) kryteria tworzenia stref ochronnych.

Należy nadmienić, że przepisów rozporządzenia regulujących sprawy, o których mowa w pkt 2 i 5, nie stosuje się w jednostkach organizacyjnych organów wymienionych w art. 47 ust. 3 ustawy, tj. między innymi i w Policji.

podinsp. Adam Kuligowski

¹ http://www.policja.pl/palm/pol/1160/60406/Nowy_system_ochrony_informacji_niejawnych.html.

ZAKŁAD RUCHU DROGOWEGO

NOWY TARYFIKATOR

Podstawowe zasady postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego po zmianie regulacji prawnych

W Dzienniku Ustaw z dnia 9 maja 2012 r. zostało opublikowane rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 488).

Wprowadza ono, oprócz tzw. taryfikatora punktów karnych, nowe zasady punktowania naruszeń popełnianych przez kierowców. Zmienione przepisy zaczęły obowiązywać od 9 czerwca, kierowcy łamiący zasady ruchu drogowego będą surowiej karani za popełniane wykroczenia.

ROZPORZĄDZENIE W NOWYM WYDANIU PRZEWIDUJE PODWYŻSZENIE ILOŚCI PUNKTÓW M.IN. ZA:

wyprzedzanie w niewłaściwych miejscach: na przejściach dla pieszych – 10 punktów (dotychczas 9) oraz przejazdach rowerowych – 10 punktów (było 8); zakazy te obowiązują także bezpośrednio przed tymi miejscami i są karane równie surowo;

nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu dla pieszych, jak również niezatrzymanie pojazdu w razie przechodzenia przez jezdnię osoby niepełnosprawnej – 10 punktów (było 8);

przewożenie dziecka w pojeździe w sposób niezgodny z przepisami – 6 punktów (było 3);

parkowanie w miejscu przeznaczonym dla osób niepełnosprawnych – 5 punktów (był 1);

przewóz osób pojazdem nieprzeznaczonym lub nieprzystosowanym do tego celu bądź w liczbie przekraczającej liczbę miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym (dotychczas 1 punkt, po zmianach po 1 punkcie za każdego pasażera przewożonego w niewłaściwy sposób – może się skończyć dla kierowcy nawet 10 punktami karnymi);

nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu podczas cofania – 6 punktów karnych (było 5);

cofanie na drodze ekspresowej lub autostradzie – 5 punktów (był 3);

przewożenie pasażerów niezgodnie z przepisami o korzystaniu z pasów bezpieczeństwa lub używania hełmów ochronnych – 4 punkty (był 1).

VADEMECUM POLICJANTA

POLICJANCI BĘDĄ TEŻ DAWAĆ KIEROWCOM PUNKTY KARNE ZA WYKROCZENIA DOTYCHCZAS W TEN SPOSÓB NIEKARANE

naruszenie zakazu korzystania podczas jazdy z telefonu wymagającego trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku – 5 punktów;

ciągnięcie za pojazdem osoby na nartach, sankach, wrotkach lub innym podobnym urządzeniu – 5 punktów;

objeżdżanie opuszczonych zapór lub półzapór oraz wjeżdżanie na przejazd, jeśli opuszczanie ich zostało rozpoczęte lub podnoszenie ich nie zostało zakończone – 4 punkty; taka sama liczba punktów przewidziana jest za wjeżdżanie na przejazd, jeśli po jego drugiej stronie nie ma miejsca do kontynuowania jazdy;

zwiększanie prędkości przez kierującego pojazdem wyprzedzanym, wyprzedzanie pojazdu uprzywilejowanego na obszarze zabudowanym, korzystanie ze świateł drogowych w sposób niezgodny z przepisami, a także zakrywanie m.in. tablic rejestracyjnych – po 3 punkty;

niezatrzymanie pojazdu w związku ze znakiem B-20 „stop”, utrudnianie lub tamowanie ruchu poprzez niesygnalizowanie lub błędne sygnalizowanie manewru, wjeżdżanie między jadące w kolumnie pojazdy uprzywilejowane, a także wjeżdżanie na skrzyżowanie, jeśli na skrzyżowaniu lub za nim nie ma miejsca do kontynuowania jazdy – po 2 punkty.

Komu punkty karne?

Ewidencję kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego prowadzi komendant wojewódzki Policji właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ewidencjonowanych. Wpisowi do ewidencji nie podlega kierowca niebędący obywatelem polskim i nieposiadający karty pobytu, chyba że dopuścił się naruszenia, za które może być orzeczony środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. W tym przypadku, podobnie jak w odniesieniu do kierowców będących obywatelami polskimi niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ewidencję prowadzi Komendant Główny Policji.

Do ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego, wg „starego” rozporządzenia, wpisywało się kierowcę, który kierując pojazdem, dopuścił się naruszenia przepisów ruchu drogowego. Teraz autor przepisu nieco uściślił ten zapis, wskazując konkretniej rodzaje pojazdów. Obecnie warunkiem koniecznym do wpisania w ewidencję punktów karnych kierowcy jest dopuszczenie się przez niego naruszenia w związku z kierowaniem **pojazdem silnikowym lub motorowerem**.

Zasady naliczania punktów karnych

Do ewidencji wpisuje się naruszenia wraz z odpowiadającą im liczbą punktów, zgodnie z wykazem określonym w załączniku nr 1 do opisywanego rozporządzenia. Jeżeli kierowca jednym czynem naruszył więcej niż jeden przepis ruchu drogowego, w ewidencji **uwidacznia się wszystkie naruszenia, przypisując każdemu odpowiednią liczbę punktów**. Jednak w sytuacji, gdy kierowca jednym czynem naruszył dwa lub więcej:

1) znaków określonych w załączniku nr 1 kodem od C 05 do C 11, w ewidencji wpisuje się to naruszenie, którego kod ma mniejszy znacznik liczbowy:

C	Niestosowanie się do znaków drogowych			
05	B-2 „zakaz wjazdu”	art. 90 lub 92 § 1 k.w.	§ 17 ust. 1 z.s.d.	5
06	B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach”		§ 16 z.s.d.	5
07	B-21 „zakaz skręcania w lewo” lub B-22 „zakaz skręcania w prawo”		§ 22 ust. 1 z.s.d.	5
08	C-1 do C-12 „nakaz jazdy ...”		§ 35 lub 36 z.s.d.	5
09	F-10, F-11, F-15 do F-19, kierunki na pasach ruchu określające dozwolony kierunek jazdy z poszczególnych pasów ruchu lub sposób ich wykorzystania		§ 72 ust. 1 lub 2 albo § 75 z.s.d.	5
10	P-8a do P-8c „strzałka kierunkowa”		§ 87 z.s.d.	5
11	P-4 „linia podwójna ciągła”		§ 86 ust. 5 z.s.d.	5

2) przepisów określonych w załączniku nr 1 kodem od G 01 do G 04, w ewidencji wpisuje się to naruszenie, któremu przypisano **największą liczbę punktów**, a jeżeli jest ona równa – naruszenie, którego kod ma **mniejszy znacznik liczbowy**. Przepis ten stosuje się odpowiednio w odniesieniu do naruszeń określonych w załączniku nr 1 kodem od E 01 do E 05, jeżeli zachowanie sprawcy stanowiło jeden czyn.

G	Naruszenie przepisów dotyczących używania świateł zewnętrznych			
Niestosowanie się podczas jazdy do obowiązku używania wymaganych przepisami świateł:				
01	od zmiernych do świtu	art. 88 k.w.	art. 51 ust. 1 lub ust. 6 p.r.d.	4
02	w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza		art. 30 ust. 1 pkt 1 lit. a lub pkt 2 lit. a p.r.d.	2
03	w okresie od świtu do zmiernych		art. 51 ust. 1 p.r.d.	2
04	w tunelu, niezależnie od pory doby		art. 51 ust. 1 lub ust. 6 p.r.d.	4

E	Nieprzebranie przepisów dotyczących dopuszczalnej prędkości			
Przekroczenie dopuszczalnej prędkości:				
01	powyżej 50 km/h	art. 92a k.w.	art. 20, art. 31 ust. 1 pkt 1, art. 63 ust. 2 pkt 4 i ust. 3 pkt 2 lit. d p.r.d. albo § 27, § 31 ust. 1 lub § 81 ust. 1 i 2 z.s.d.	10
02	od 41 do 50 km/h			8
03	od 31 do 40 km/h			6
		albo	albo	
04	od 21 do 30 km/h	art. 97 k.w.	art. 21 ust. 4 p.r.d.	4
05	od 11 do 20 km/h			2

Jeżeli w związku z wyprzedzaniem tego samego pojazdu albo kolumny rowerów, wózków rowerowych lub kolumny pieszych kierowca dopuścił się naruszeń określonych w załączniku nr 1 kodami:

- B 02 – wyprzedzanie na przejściach dla pieszych i bezpośrednio przed nimi,
- C 11 – niezastosowanie się do znaku P-4 „linia podwójna ciągła”,
- lub F 01 do F 09

F	Naruszenie przepisów dotyczących wyprzedzania			
01	Nieupewnienie się co do możliwości wyprzedzania	art. 90 k.w.	art. 24 ust. 1 p.r.d.	5
02	Wyprzedzanie z niewłaściwej strony	art. 97 k.w.	art. 24 ust. 3-5 p.r.d.	3
Naruszenie zakazu wyprzedzania:				
03	na przejazdach rowerowych i bezpośrednio przed nimi	art. 97 k.w.	art. 27 ust. 4 p.r.d.	10
04	przy dojeżdżaniu do wierzchołka wzniesienia		art. 24 ust. 7 pkt 1 p.r.d.	5
05	na zakrętach oznaczonych znakami ostrzegawczymi		art. 24 ust. 7 pkt 2 p.r.d.	5
06	na skrzyżowaniach		art. 24 ust. 7 pkt 3 p.r.d.	5
07	na przejazdach kolejowych i bezpośrednio przed nimi		art. 28 ust. 3 pkt 3 p.r.d.	5
08	- na przejazdach tramwajowych i bezpośrednio przed nimi		art. 28 ust. 6 w zw. z art. 28 ust. 3 pkt 3 p.r.d.	5
09	Niestosowanie się do znaku B-25 lub B-26 „zakaz wyprzedzania”	art. 92 § 1 k.w.	§ 23 ust. 1-3 z.s.d.	5

do ewidencji wpisuje się to naruszenie, któremu przypisano **największą liczbę punktów**. Jeżeli dwu lub więcej naruszeniom przypisano taką samą liczbę punktów, wpisuje się to naruszenie, które ma **mniejszy znacznik literowy i liczbowy**.

W razie dopuszczenia się przez kierowcę przestępstwa drogowego, określonego w załączniku nr 1 kodem A 01, naruszeniu, które stanowiło znamię przestępstwa, punktów nie przypisuje się.

Punkty za spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, określone w załączniku nr 1 kodami A 02 (kolizja drogowa) lub A 06 (zagrożenie inne niż kolizja), przypisuje się wówczas, gdy przyczyną zagrożenia było naruszenie niewyszczególnione w tym załączniku albo gdy przewidziana dla niego liczba punktów jest nie większa niż 6.

Jeżeli przyczyną zagrożenia było naruszenie, za które przewidziana liczba punktów wynosi więcej niż 6, przypisuje się punkty wyłącznie za to naruszenie. Czyli kierowca, który spowoduje zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, na przykład wyprzedzając na przejściu dla pieszych, otrzyma 10 punktów, a nie jak dotychczas 6.

Formularze

Wzory formularzy wydane na podstawie dotychczasowych przepisów mogą być używane do czasu wyczerpania ich nakładu, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2012 r.

Warunkiem dalszego używania formularzy, których wzory określono w załącznikach nr 2-6, 8 i 9 do poprzedniego rozporządzenia, jest **dokonanie w ich treści niezbędnej korekty**:

- 1) w załączniku nr 2 nie wypełnia się pola „Nazwisko rodowe matki”;
- 2) w załączniku nr 3:
 - a) w części pierwszej „Sprawca” nie wypełnia się pola „nazwisko rodowe matki”;
 - b) w części trzeciej „Dokument osoby” dla oznaczenia karty pobytu, niezależnie od tytułu pobytowego, używa się liczby „3”;
 - c) w części czwartej „Dokument uprawniający do kierowania pojazdem” nie wypełnia się pola „nr blankietu”;

KARTA REJESTRACYJNA

1. Sprawca

nazwisko

imiona

imię ojca imię matki

numer PESEL: w przypadku obcokrajowca data urodzenia (RRRR-MM-DD) pleć - mężczyzna - 1, kobieta - 2

obywatelstwo (w przypadku obcokrajowca)

2. Adres zamieszkania

kraj powiat gmina miejscowość

ulica nr domu nr mieszkania

3. Dokument osoby

dowód osobisty - 1, paszport - 2,

karta pobytu - 3,

seria i numer

4. Dokument uprawniający do kierowania pojazdem

oryginał - 1, wótnik - 2

nr prawa jazdy/pozwolenia

data wydania

data pierwszych uprawnień

kategoria*

A	B	C	D	T
A1	B1	C1	D1	

wystawca (nazwa organu lub kod terytorialny)

5. Zdarzenie

data

rok m-c dzień godz. min

powiat gmina miejscowość ulica, droga nr

* Niepotrzebne skreślić. W przypadku pozwolenia skreślić wszystko.

- 3) w załącznikach nr 4-6, 8 i 9 – dostosowuje się podstawę prawną.

*kom. Radosław Kobryś, wykładowca
kom. Agnieszka Salkowska, wykładowca*